

بسمه تعالی

معاونت پژوهشی

فرم پیام پژوهشی

بررسی تأثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی در کنترل بیماری مبتلایان به روماتیسم
مفصلی در شهر سیرجان در سال 1401

عنوان طرح
تحقیقاتی:

تاریخ خاتمه طرح:

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	کد ملی	تلفن همراه	eMail
محمود رضا مسعودی	دکتری فوق تخصص (فلو)	روماتولوژی	استادیار - Assistant Professor	3131261439	09173587441	masoodi85@yahoo.com
رضا صادقی	دکتری PhD	آموزش بهداشت	دانشیار - Associate Professor	3090793962	09131795584	za.sadeghi351@yahoo.com
پرنیا ابوالقاسمی نژاد	کارشناسی ارشد	آموزش بهداشت	مربی - Tutor	3060398208	09134402371	parniya.ab.20@gmail.com
محمد مقدسی امیری	دکتری PhD	آمار حیاتی و اپیدمیولوژی	استادیار - Assistant Professor	2064877711	09127520412	ad_moqaddasi@yahoo.com

1- عنوان پیام پژوهشی (حداکثر 20 کلمه):

آموزش مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی می‌تواند به مدیریت بهتر آرتروز روماتوئید کمک کند.

2- پیام کلیدی (حداکثر 80 کلمه): (Specific Objectives)

در این مطالعه نیمه‌تجربی روی 100 بیمار مبتلا به آرتروز روماتوئید در سیرجان، آموزش مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی با تغییر معنادار برخی باورهای مرتبط با کنترل بیماری، به‌ویژه موانع درک‌شده، منافع درک‌شده و راهنماهای عمل همراه بود. همچنین 92 درصد بیماران، پزشکان و کارکنان سلامت را قابل‌اعتمادترین منبع دریافت اطلاعات درباره بیماری معرفی کردند؛ بنابراین نقش مستقیم تیم درمان در آموزش و ترغیب بیماران برای خودمراقبتی و کنترل بیماری اهمیت ویژه دارد.

3- متن پیام پژوهشی (حداکثر 240 کلمه):

• اهمیت موضوع (50 کلمه)

آرتروز روماتوئید بیماری مزمن، پیشرونده و ناتوان‌کننده‌ای است که می‌تواند استقلال فرد در فعالیت‌های روزمره و عملکرد شخصی و اجتماعی را کاهش دهد. با توجه به نبود درمان قطعی، آموزش بیمار و تقویت خودمراقبتی برای مدیریت علائم، پایبندی به درمان و کنترل بلندمدت بیماری اهمیت زیادی دارد.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی (70 کلمه)

پس از اجرای چهار جلسه آموزشی، برخی باورهای مؤثر بر رفتار بیماران تغییر معناداری نشان داد؛ از جمله درک آنان از موانع، فواید اقدامات مراقبتی و راهنماهای عمل. پزشکان و کارکنان سلامت نیز با 92 درصد، مهم‌ترین و قابل‌اعتمادترین منبع اطلاعات معرفی شدند. نتایج نشان می‌دهد آموزش ساختاریافته با مشارکت مستقیم تیم درمان می‌تواند بیماران را برای انجام رفتارهای مراقبتی و پیگیری درمان آماده‌تر کند.

• موارد کاربرد نتایج طرح (80 کلمه)

نتایج می‌تواند برای طراحی برنامه‌های آموزش بیمار در کلینیک‌های روماتولوژی، تهیه محتوای آموزشی مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی، تقویت مشاوره پزشک و کارکنان سلامت، استفاده از پیامک و ویدئو برای مرور آموزش‌ها، و برنامه‌ریزی مداخلات خودمراقبتی به کار رود. همچنین این یافته‌ها می‌تواند مبنایی برای طراحی مطالعات چندمرکزی با پیگیری طولانی‌تر و ارزیابی پایدار تغییرات رفتار و فعالیت بیماری باشد.

4-تأثیرات و کاربردها:

• • تأثیر 1: توضیح مختصر

بهبود طراحی آموزش بیمار: تمرکز بر موانع و منافع ادراک‌شده و راهنماهای عمل می‌تواند برنامه‌های آموزشی را هدفمندتر و متناسب با رفتار خودمراقبتی کند.

• • تأثیر 2: توضیح مختصر

تقویت نقش تیم درمان: اعتماد 92 درصدی بیماران به پزشکان و کارکنان سلامت، استفاده از آنان را به‌عنوان کانال اصلی انتقال پیام‌های آموزشی و انگیزش بیمار توجیه می‌کند.

5-محدودیت‌های شواهد چه بودند؟

بیماران فقط از یک مرکز تخصصی انتخاب شدند؛ بنابراین ویژگی‌های اجتماعی-جمعیت‌شناختی و بالینی آنان ممکن است با بیماران مراکز دیگر متفاوت باشد و تعمیم‌پذیری نتایج را محدود کند. همچنین پیگیری سه‌ماهه برای بیماری مزمنی مانند آرتریت روماتوئید کوتاه است و نویسندگان ارزیابی شش‌ماهه یا بیشتر را توصیه کرده‌اند.

6-مخاطبان طرح پژوهشی:

متخصصان روماتولوژی، پزشکان، پرستاران و کارکنان سلامت، کارشناسان آموزش و ارتقای سلامت، مدیران کلینیک‌های روماتولوژی، برنامه‌ریزان خدمات سلامت، بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید و پژوهشگران حوزه بیماری‌های مزمن و آموزش سلامت.

7-آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

در این مقاله، تبعات سیاسی، دینی یا مرتبط با قوانین سازمان غذا و دارو گزارش نشده است. اثر اصلی در حوزه بهداشتی و اجتماعی است؛ زیرا بر آموزش بیمار، اعتماد به تیم درمان و مشارکت در خودمراقبتی تأکید دارد. اجرای چنین برنامه‌هایی باید در چارچوب

اخلاق حرفه‌ای، محرمانگی اطلاعات و اصول آموزش بیمار انجام شود.

8- در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

https://iahsj.kaums.ac.ir/article_241204.html

9- منابع و مراجع : حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح تحقیقاتی مورد نظر را ذکر نمایید

1. Baratzadeh A, et al. Effect of Self-care Education on the Functional Status of Patients with Rheumatoid Arthritis. IJN. 2021;34(131):70-81. DOI: 10.29252/ijn.34.131.70
2. Canning J, Williams R, de Souza S. Patient experiences of physical activity and exercise in rheumatoid arthritis. Rheumatol Adv Pract. 2023;7(1): rkac098. DOI: 10.1093/rap/rkac098
3. Rosenstock IM. Historical origins of the health belief model. Health Education Monographs. 1974;2(4):328-335.
4. Jones CJ, Smith H, Llewellyn C. Evaluating the effectiveness of health belief model interventions in improving adherence: a systematic review. Health Psychol Rev. 2014;8(3):253-269. DOI: 10.1080/17437199.2013.802623